

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิเคราะห์เนื้อหาวารสารสาขาวัฒนธรรมระหว่าง พ.ศ. 2545-2549 มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาเนื้อหาวัฒนธรรมที่ปรากฏในวารสารสาขาวัฒนธรรม ดังนั้น เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ บทความวารสารสาขาวัฒนธรรม ที่ตีพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2549 จำนวน 5 ชื่อเรื่อง รวม 230 บทความ ดังนี้

ตารางที่ 1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ลำดับ	ชื่อวารสาร	กำหนดออก	จำนวนการออก/ ฉบับต่อปี	จำนวน บทความ 5 ปี
1.	กินรี	รายเดือน	12	60
2.	เมืองโบราณ	ราย 3 เดือน	4	20
3.	ศิลปวัฒนธรรม	รายเดือน	12	60
4.	ศิลปากร	ราย 2 เดือน	6	30
5.	สารคดี	รายเดือน	12	60
รวม				230

กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง คือ เลือกเฉพาะบทความเด่นที่ปรากฏจากปกหน้า หรือหน้าบรรณาธิการของวารสารแต่ละฉบับ ที่มีเนื้อหาด้านวัฒนธรรมไทยมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 144 บทความ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลเนื้อหาวารสารสาขาวัฒนธรรม ซึ่งแบ่งเนื้อหาวัฒนธรรมเป็น 6 ประเภท คือ

1. วัฒนธรรมการดำรงชีพ
2. สังคม เศรษฐกิจ การเมือง
3. ศาสนา ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี
4. ศิลปกรรมและนันทนาการ
5. มรดกทางวัฒนธรรม
6. ภูมิปัญญาชาวบ้าน ภูมิปัญญาไทย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาการแบ่งประเภทเนื้อหาวัฒนธรรมไทยจากเอกสารต่าง ๆ
2. สร้างแบบบันทึกเนื้อหาวารสารสาขาวัฒนธรรม โดยอาศัยแนวคิดการแบ่งประเภทเนื้อหาวัฒนธรรมไทย จากพระยาอนุมานราชชน และนิคม มุสิกามะ ซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็น 6 ประเภท คือ วัฒนธรรมการดำรงชีพ สังคม เศรษฐกิจ การเมือง ศาสนา ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปกรรมและนันทนาการ มรดกทางวัฒนธรรม และภูมิปัญญาชาวบ้าน ภูมิปัญญาไทย
3. ส่งแบบบันทึกเนื้อหาให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 3 ท่าน
4. แก้ไขเครื่องมือตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ตำรววารสารสาขาวัฒนธรรม ที่ตีพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2549 จำนวน 5 ชื่อเรื่อง ดังนี้ กิณี เมืองโบราณ ศิลปวัฒนธรรม ศิลปากร สารคดี จากแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษา หอสมุดแห่งชาติ
2. รวบรวมวารสารสาขาวัฒนธรรม จำนวน 5 รายการ คือ กิณี เมืองโบราณ ศิลปากร ศิลปวัฒนธรรม และสารคดี ที่ตีพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2549 รวมทั้งหมด 230 ฉบับ

3. คัดเลือกเฉพาะบทความเด่นที่ปรากฏจากปกหน้า หรือหน้าบรรณาธิการของวารสารแต่ละฉบับ ที่มีเนื้อหาด้านวัฒนธรรมไทย รวมจำนวน 144 บทความ

4. อ่านและสรุปย่อเนื้อหาบทความเด่นประจำฉบับ เพื่อทำบรรณนิทัศน์ จำนวน 144 บทความ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. อ่านและวิเคราะห์เนื้อหาบทความเด่นประจำฉบับที่คัดเลือกแล้วจากวารสารสาขาวัฒนธรรมไทย ที่ตีพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2549 จำนวน 5 ชื่อเรื่อง ได้แก่ กินรี เมืองโบราณ ศิลปวัฒนธรรม ศิลปากร และสารคดี จำนวน 144 บทความ

2. นำบทความเด่นประจำฉบับ จำนวน 144 บทความ ลงแบบบันทึกเนื้อหาวารสารสาขาวัฒนธรรม

3. นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอน คือ

3.1 ตอนที่ 1 ประวัติความเป็นมาของวารสารสาขาวัฒนธรรม จำนวน 5 ชื่อเรื่อง ได้แก่ กินรี เมืองโบราณ ศิลปวัฒนธรรม ศิลปากร และสารคดี

3.2 ตอนที่ 2 วิเคราะห์เนื้อหาวัฒนธรรมไทย ที่ปรากฏในวารสารสาขาวัฒนธรรมระหว่างปี พ.ศ. 2545-2549

4. สรุปผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล และอภิปรายผล